

Brazílie, Rio Grande do Sul, Mato Grosso do Sul

Festival v Ijuí propojil Brazílii a Argentinu

Matouš Hartman

Jejich červené kroje hned upoutají pozornost. Folklorní taneční skupina Lípa z argentinského města Oberá si ale nejen díky tomu vysloužila nadšené ovace. Na velkém pódiu multietnického festivalu ExpoFest v brazilském Ijuí předvedla skvělý výkon hned dva dny po sobě.

Přijela na pozvání Andrého Haiskeho, který už několik let pátrá po potomcích českých imigrantů na severozápadě brazilského státu Rio Grande do Sul. V Ijuí vede menší českou buňku, do které přibývají noví členové a každoročně se zúčastňuje ExpoFestu, největšího multietnického festivalu v zemi. Ten se letos konal 11. až 20. října. Ustanovené komunity zde mají vlastní domy, kde servírují tradiční jídla a tancují folklorní tance. Menší národy, mezi něž tu patří i Češi, letos získaly poprvé vlastní společný prostor. Český stánek se tak oproti loňsku rozrostl o množství exponátů, které poskytly i další české komunity v Brazílii.

Letos se poprvé zúčastnila i Batayporã reprezentovaná honorárním konzulem Evandrem Trachtou a jeho synem. Evandro Trachta poskytl dva rozhovory pro místní média a předal spolku v Ijuí slovníky nebo panenku v kroji, aby se místní archiv rozrostl.

Na festival dorazila i Karin Musel, předsedkyně české asociace z Porto Alegre, pod níž buňka v Ijuí spadá, a také Cristiano Pilz, ředitel regionálního muzea ve Venânciu Aires, který má sám české kořeny, dlouhodobě zkoumá českou imigraci do oblasti a v muzeu vloni otevřel český sál. Na letošním ExpoFestu se tak podařilo propojit většinu krajských organizací státu Rio Grande do Sul s Batayporou a také českou komunitou v Argentině. Kromě taneční skupiny z Oberá dorazil i učitel u krajanů v Chacu.

Nadšení z akce bylo upřímné a účastníci se shodovali na tom, že by se za rok do Ijuí opět rádi vrátili. André Haiske chce ve svém úsilí pokračovat a dá se předpokládat, že dobrá pověst akce přiláká další krajany z Brazílie i Argentiny.

Brazílie, Sao Paulo

Sokolský běh v São Roque

Ivana Malechová

Víkend 19. – 20.10. 2024 patřil již druhému ročníku Sokolského běhu, který je pořádán Česko-brazílskou kulturní unií ve spolupráci s Generálním konzulátem České republiky v Sao Paulu. Tento závod se koná u příležitosti založení Československa pod heslem „Slavíme pohybem.“ I tento druhý ročník se konal v nedalekém městečku São Roque. Běží se v přírodě, a i letos byly vytyčeny dvě trasy, jedna dětská na 3 km, druhá pro dospělé na 9 km. Každý účastník dostal před samotným závodem své osobní číslo a tričko, po závodu každý obdržel medaili, případní vítězi pak hodnotné ceny.

První účastníci se začali sjíždět už v sobotu večer a mohli se účastnit neformálního táboráku a opéct si buřty. V neděli ráno pak započal samotný slavnostní běh. Letos byla na programu i kulturní vložka, před slavnostním vyhlášením vítězů totiž na akci vystoupila skupina Pramen a zazpívala a zahrála české písničky. Během celého odpoledne se účastníci mohli osvěžit českým pivem a ochutnat domácí hamburger. Jsme velmi rádi, že se Sokolský běh stává tradiční akcí Česko-brazílské kulturní unie a že dovede přilákat i mladou generaci krajanů a děti. Celí nedočkaví už vyhlížíme třetí ročník.

Brazílie, Sao Paulo

Oslava Dne vzniku československého státu

Ivana Malechová

V sobotu 26.10. 2024 se pod záštitou Česko-brazílské kulturní unie konal již tradiční slavnostní oběd u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu. Sešlo se na 110 hostů z řad československé komunity a byli přítomni i zástupci generálního konzulátu a české ambasády.

Program tohoto svátečního odpoledne byl letos opravdu bohatý. Po zahajovací řeči prezidenta Unie, pana Jorgeho Novotného, se jako každý rok představila s novým repertoárem skupina Pramen pod vedením krajské učitelky Ivany Malechové. Velký úspěch měly nové písničky převzaté od skupiny Čechomor nebo Olympic. Basista ze skupiny Pramen Daniel Alves Rocha si letos připravil hudební vystoupení, na které si přizval profesionální brazilskou pianistku. Zahráli jednu ze skladeb českého hudebního skladatele Františka Černého. Toto vystoupení Daniel věnoval UCTB za to, že se mu letos podařilo získat stipendium na čtyřtýdenní intenzivní kurz češtiny v Poděbradech. Hudebním vystoupením tak chtěl Daniel všem za tuto možnost poděkovat.

Velkou novinkou bylo letos přizvání renomovaného českého šéfkuchaře Jana Kluka. Unie byla pyšná na to, že se jí povedlo. Poprvé za dobu své existence, nabídnout kompletně české menu, a navíc z rukou českého kuchaře. Jako předkrm se podávala pečená brambora s česnekovým dipem, hlavním chodem byl hovězí guláš s karlovarským knedlíkem a jako dezert se podávaly dukátové buchtičky s vanilkovým krémem.

Po obědě se konala vědomostní soutěž Kahoot, kterou připravila krajská učitelka. Jeden Kahoot měl za úkol ověřit mezi účastníky základní znalosti o ČR, druhý měl za úkol prověřit znalosti o historii a aktivitách UCTB. Každý kahoot měl tři vítěze, kteří si odnesli pěkné české ceny. Ostatní ceny se pak losovali v tombole.

Dle reakcí zúčastněných se tento slavnostní oběd mimořádně vyvedl a všichni se již těší na další ročník.

Austrálie, Adelaide

Září u krajanů v Austrálii

Michaela Svojšová

Každoroční piknik českého krajanského spolku se letos konal v krásné lokalitě Ponderosa Campground a přilákal více než 80 účastníků včetně mladých rodin a jejich čtyřnohých mazlíčků. Akce probíhala celý víkend a nabídla rozmanitý program pro všechny věkové kategorie.

Tradičně se podával guláš s chlebem, domácí zákusky a pekly se buřty. Nadšenci si užívali různé hry pro děti i dospělé, včetně oblíbeného házení syrovými vejci. Příjemné počasí umožnilo strávit většinu času venku, večer se u ohně zpívalo a hrálo na kytaru.

Všem, kteří se podíleli na přípravě, a také těm, kteří přijeli a přispěli k úžasné atmosféře celé akce, patří velký dík.

V neděli 27. října 2024 proběhly v Československém klubu v Adelaide oslavy u příležitosti 75. výročí založení klubu a 106. výročí vzniku samostatného Československa. Akce se těšila hojnému zájmu, a to nejen ze strany členů klubu, ale i významných hostů, mezi nimiž nechyběli ani čeští a australští političtí představitelé.

Slavnostní den zahájila působivým projevem prezidentka klubu Ludmila Chludilová, ke které se postupně přidaly jihoaustalská ministryně cestovního ruchu a multikulturních záležitostí Zoe Bettison a velvyslankyně České republiky v Austrálii Jana Tyrer.

Program pokračoval vystoupením dětí v krojích, které potěšily přítomné pěveckým vystoupením, básničkami a říkadly. Senioři se představili se svým pěveckým sborem a hudební zážitek doplnilo houslové duo Matěje a Marty Šutorových.

Na stolech nechyběly chlebíčky, moravské koláčky, točené pivo, ani svíčková omáčka. Slavnostní den se mimořádně vydařil, hosté odcházeli spokojení, a mnozí z nich skutečně dojatí.

USA, Chicago

Ohlédnutí za zářím v České škole TGM

Kristýna Horáčková

Nový školní rok začal v české škole TGM v sobotu 14. září. Aktuálně vyučujeme 63 dětí ve věku 3–18 let, do kurzů pro dospělé se registrovalo 46 studentů. Nabízíme 4 třídy v rámci sobotního vyučování, dětský klub Masaryček a 8 úrovní jazykových kurzů pro dospělé (online i naživo). I v tomto školním roce byla otevřena Virtuální univerzita 3. věku – do kurzu „České dějiny a jejich souvislosti I.“ se zapsalo 30 studentů.

V září se také okamžitě roztočil celý kolotoč akcí. V sobotu 21. 9. jsme se zúčastnili „knedlíkového festivalu“ (World Dumpling Festival), který pořádala Chicago Cultural Alliance. Smyslem festivalu bylo představit různé kultury, které jsou v Chicagu zastoupeny. Na program byla hudební a taneční představení a návštěvníci mohli ochutnat nejrůznější knedlíky z celého světa.

Česká škola měla své zastoupení také na „Peace Day Chicago“ – akci na podporu jednoty a rozmanitosti ve světě. „Peace Day“ probíhá každoročně již od roku 1978, oslava se tento rok konala v pondělí 23. září, v centru města, na náměstí Daley Plaza, kterému vévodí obrovská socha od Pabla Picassa.

Nejnáročnějším týdnem měsíce září byl bezpochyby historicky první „Czech Heritage Week“ („Týden českého kulturního dědictví“), který se konal od 21. do 28. září. V těchto dnech proběhla celá řada akcí a česká škola TGM se velkou měrou podílela na většině z nich. Zde je výčet a krátký popis:

- pátek 20. 9. – „Czech Heritage Week“ byl neoficiálně zahájen již v pátek, kdy jsme v TGM zorganizovali prezentaci profesorky Evelyn Funda z univerzity v Utahu. Paní profesorka přednášela o životě a literárním díle spisovatelky jménem Willa Cather, jež napsala mimo jiné knihu „My Ántonia“, vyprávějící o českém osídlování Nebrasky.
- sobota a neděle 21. a 22. 9. – Víkend byl věnovaný 85. Moravskému dni, který tradičně organizují United Moravian Societies (Moravské spolky). Festival se koná na předměstí Chicaga, ve městě Lemont a každoročně přiláká stovky krajanů a zájemců o českou kulturu. Nechybí hudební a taneční vystoupení, kroje, koláče, české jídlo a pivo.
- pondělí 23. 9. – Odpoledne a večer se konal filmový festival „Czech That Film“. V rámci festivalu byly promítány filmy „A Home in the Heartland: Czechs in Chicago“ (film následovala diskuse s tvůrci Susan Marcinkus and Laurencem Jacobsem), „Velké nic“ a „Přišla v noci“.
- úterý 24. 9. – Bohemian National Cemetery (Český národní hřbitov) otevřel své brány návštěvníkům, kteří si mohli prohlédnout jak samotný areál, tak i vzácné artefakty a památky spojené s historií hřbitova.
- středa 25. 9. – V české škole proběhl literární večer se spisovatelkou Kateřinou Tučkovou a ilustrátorkou Renatou Fučíkovou. Obě dámy prezentovaly svá díla, hovořily o metodách, kterými tvoří a vedly poutavou diskusi s publikem.
- čtvrtek 26. 9. – Tento den se nesl ve znamení návštěvy prezidenta České republiky a první dámy. Prezidentský pár strávil v Chicagu pouhý den, ale jeho

program byl nabitý od rána až do večera. Hned v 7 hodin ráno měli zájemci možnost zúčastnit se běhu s panem prezidentem kolem Michiganského jezera. Následovala jeho přednáška na University of Chicago a slavnostní kladení věnců u sochy Blanického rytíře – této části se účastnil také starosta Chicaga, pan Brandon Johnson. Během odpoledne jsme měli tu čest ve škole přivítat první dámu – paní Evu Pavlovou. Strávila s námi příjemnou hodinku povídáním nad kávou, domácí bábovkou a Masarykovým cukrovím a s chutí si prohlédla i budovu školy. Čtvrteční program pokračoval akcí „Journey to Czechia“ v Open Centre for the Arts, kde si návštěvníci mohli prohlédnout obrazy českých umělců, poslechnout si cimbálové vystoupení hudebníka Matěje Čípa a skladby skupiny November 2nd (vítězům ceny Anděl „Album roku“) a ochutnat třeba české špekáčky či další typické pokrmy. Den byl zakončen v Sokolu Tábor na „Czech Night“. Zde se sešlo několik set návštěvníků a program byl ryze český – hrála dechovková kapela, tančilo se, podávala se česká jídla a točilo se české pivo. Jedním z vrcholů programu byl křest knížky „Holčička ze známky“, kterého se ujal právě prezident Petr Pavel. Knižku napsala Markéta Pilátová, ilustrovala ji Renata Fučíková a pojednává o životě Evy Haňkové, která se ve třech letech setkala s prezidentem Masarykem, později se jejich fotka dostala na poštovní známku a Eva se tak stala jakýmsi symbolem první republiky. Paní Haňkové je 99 let a k naší velké radosti mohla přijet ze sousedního Michiganu a osobně se setkat již se třetím prezidentem – Petrem Pavlem (po T. G. Masarykovi následovalo v 90. letech setkání s Václavem Havlem).

- pátek 28. 9. – Ti, které knížka „Holčička ze známky“ zaujala, měli možnost se blíže seznámit s autorkou Markétou Pilátovou, ilustrátorkou Renatou Fučíkovou a hlavní hrdinkou Evou Haňkovou během literárního večera na konzulátu. Beseda byla vedena formou rozhovoru, moderování se ujala Klára Moldová – bývalá vyslaná učitelka, která mnoho let stála za celým projektem „Holčičky ze známky“.
- sobota 29. 9. – „Czech Heritage Week“ byl zakončen na University of Chicago – vernisáží výstavy „Franz Kafka – A Man of His and Our Time“. Autorkou vystavených děl je ilustrátorka Renata Fučíková, večer moderovala Irena Čajková. Po vernisáži následoval krátký český film Pavla Juráčka a Jana Schmidta z počátku české nové vlny - „Postava k podpírání“.

Také během „Czech Heritage Week“ probíhala ve škole normální výuka. V sobotu 29. 9. jsme v rámci vyučování zapojili i naše hosty, kteří pro děti připravili literární a výtvarné dílny. Renata Fučíková se věnovala tématu Franze Kafky a s dětmi vyráběla Řehoře Samsu (hrdinu Kafkovy knihy „Proměna“). Markéta Pilátová mladším dětem představila svoji knížku „Pohádky pana Zahrádky a paní Pivoňkové“, se staršími dětmi hovořila o projektu „Holčička ze známky“.

Český stánek TGM na World Dumpling Festival.
R. Fučíkovou

Literární večer s K. Tučkovou a

Czech Night – křest knížky „Holčička ze známky.“

Návštěva první dámy Evy Pavlové v TGM.

Literární dílna Renaty Fučíkové

Literární dílna Markéty Pilátové

CZECH HERITAGE WEEK PROGRAM SEPTEMBER 21-28, 2024

**Saturday and Sunday
September 21-22, 2024**

United Moravian Societies 85th Moravian Day
This weekend festival celebrates the beauty of the Czech, Slovak, and Moravian regions with music, dance, traditional food, imported Czech beer, and arts & crafts.

Saturday, September 21, 2024 Doors open at 7PM
Sunday, September 22, 2024 Doors open at 10AM
Lithuanian World Center, 14911 127th Street, Lemont, IL

**Monday
September 23, 2024**

Czech That Film Festival
The Czech That Film Festival celebrates Czech cinema with a screening of three films showcasing diverse aspects of Czech culture and storytelling.

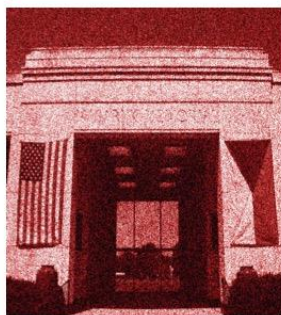
Time: 4 PM
Columbia College Chicago, Film Row Cinema
1104 S. Wabash Ave, Chicago, IL

**Tuesday
September 24, 2024**

Open House: Bohemian National Cemetery
Visitors will start their visit of the BNC at the Gatehouse where they will be able to view rare artifacts and memorabilia from the BNC, highlighting its historical significance. There they will receive a map of the cemetery featuring key points of interest, notable figures and events. This event is perfect for history enthusiasts, families, and anyone eager to uncover hidden stories from the past. For more information: www.friendsbnc.org

Time: 10 AM - 5 PM
Bohemian National Cemetery, 5255 N. Pulaski Rd, Chicago, IL

**Wednesday
September 25, 2024**

Literary Evening with Renata Fučíková and Kateřina Tučková
Czech authors Kateřina Tučková and Renata Fučíková delve into their literary works and share insights into their creative journeys. The discussion will highlight their collaborative project, Heroins, which celebrates the lives of remarkable Czech women throughout history.

Time: 7 PM
T.G. Masaryk Czech School, 5701 W 22nd Pl, Cicero, IL

**Thursday
September 26, 2024**

Inaugural Václav Havel Series Lecture
This event marks the beginning of a distinguished lecture series celebrating the life, work, and legacy of the renowned writer and dissident who served as the first president of the Czech Republic.

Time: 10 AM
The University of Chicago Campus, International House
1414 E. 59th St, Chicago, IL

Ceremony by the American Sokol Honor Guard
A celebration of Chicago's rich legacy of the first Czechoslovak president, T.G. Masaryk, and a commemoration of the 100th anniversary of the passing of U.S. president W. Wilson, featuring speeches by prominent Czech and American figures.

Time: 11:15 AM
Masaryk Monument, 1130 Midway Plaisance, Chicago, IL

Journey to Czechia

"Journey to Czechia" offers an exciting exploration of Czech culture, featuring authentic cuisine, music, and cultural highlights.

Time: 4 PM
Open Center for the Arts, 2214 S. Sacramento Ave, Chicago, IL

Czech Night

Czech expatriate get-together in an informal setting with Czech cuisine and a cultural program on the occasion of a high-level visit from Prague.

Time: 7-9 PM
Sokol Tabor, 1602 Clarence Ave, Berwyn, IL

**Friday
September 27, 2024**

The Little Girl from the Stamp
A book launch and discussion with Eva Hájková-Neugebauerová, writer Markéta Pilátová and illustrator Renata Fučíková.

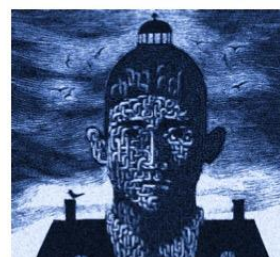
Time: 5:30 PM
Consulate General of The Czech Republic in Chicago
205 N. Michigan Ave, Chicago, IL

**Saturday
September 28, 2024**

Franz Kafka: A Man of His and Our Time
Opening of an exhibition featuring illustrations by Czech artist Renata Fučíková, followed by a reception and a screening of Czech New Wave short film, A Character in Need of Support.

Time: 5 PM
DocuFIlms, Ida Noyes Hall, 1212 E. 59th St, Chicago, IL

Program „Czech Heritage Week“

USA, Chicago

Říjen v České škole TGM

Kristýna Horáčková

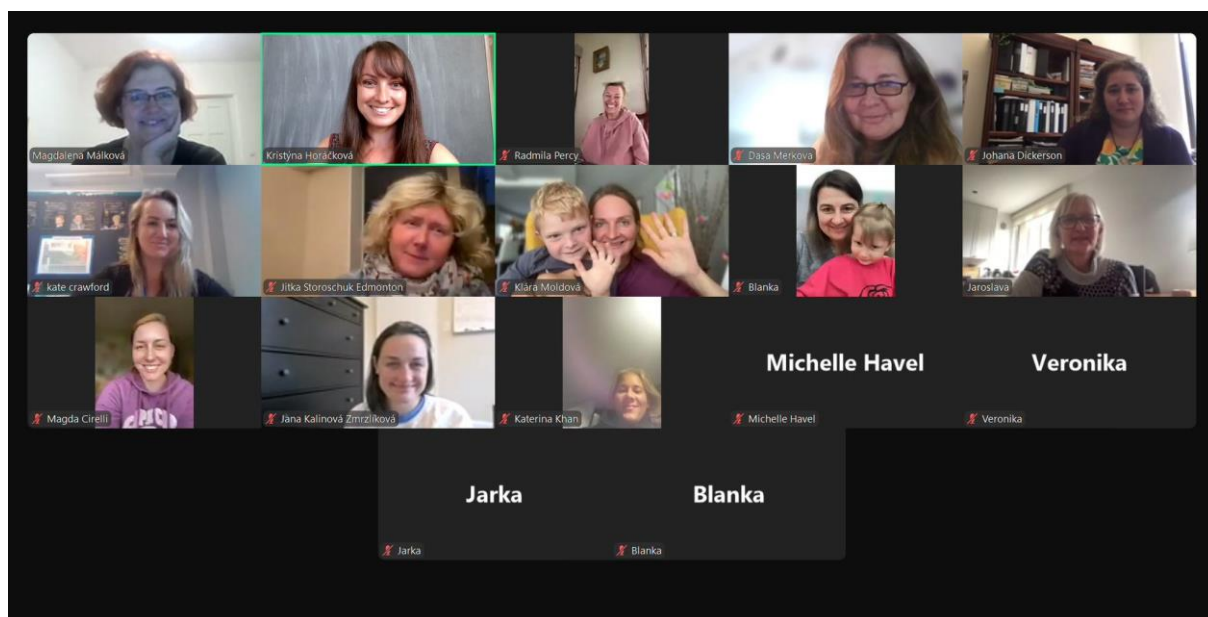
Měsíc říjen proběhl v naší české škole o poznání klidněji než náročné září. Hned 1. 10. jsme zahájili kurz „Hravá čeština“ - virtuální vzdělávací cyklus s lektorkou Magdou Málkovou, určený speciálně pro učitele češtiny jako zděděného jazyka v USA a Kanadě. Workshopy probíhají jednou za 3 týdny, je o ně velký zájem (zaregistrovalo se 46 zájemců) a u učitelů se setkávají s pozitivním ohlasem.

Během září a října jsme také udělali velký kus práce na školní zahradě. V létě se nám v úspěšném školním fundraiser podařilo vybrat dostatečný finanční obnos, díky kterému jsme mohli poprvé v historii školy najmout profesionální zahradní firmu. Jejím příjezdu předcházelo několik dní, kdy jsme společně s dobrovolníkem a studentem Jacobem Dvořákem likvidovali zeleninovou zahrádku a bourali starý zahradní domek. Po příjezdu profesionálů s odpovídající technikou začala velká proměna – byly vysazeny nové keře a několik stromů, revitalizován trávník, vydlážděny nové cestičky, postaven nový domek na nářadí a kompletně přebudována předzahrádka u bočního vchodu do školy. Během pár dní se zahrada a okolí školy proměnilo k nepoznání. Na jaře budeme v projektu zvelebování pozemku pokračovat, ale už teď máme velkou radost z výsledku.

Předposlední říjnový týden naši školu navštívila početná skupina hostů. Opět jsme přivítali Kláru Braunovou, učitelku z Gymnázia nad Alejí, která do Chicaga jezdí se svými studenty pravidelně, v projektu studentské výměny s místní střední školou Whitney Young. Klára nám i letos pomohla se zkrášením školy a mimo jiné i sestavila dohromady perníkovou chaloupku. Tu děti ozdobily na perníkovém workshopu s pekařkou Petrou Burianovou. Ta se postupně věnovala všem 4 třídám a zbyl jí čas i na odpolední kurz pro dospělé. Dalším hostem pak byla ilustrátorka Markéta Vydrová, která ve svém workshopu pro nejmladší děti představila svou tvorbu. Markéta i Petra se ve škole ukázaly v rámci projektu „Czech and Slovak Echoes in the USA“, pod vedením Aleše Navrátila. Jejich další cesta vedla do Iowu, do Cedar Rapids, kde samotný projekt vyvrcholil mnoha akcemi.

Práce na školní zahradě

Hravá čeština – cyklus lekcí pro učitele češtiny jako zděděného jazyka

Ilustrátorka Markéta Vydrová v TGM

Perníkový workshop Petry Burianové

Chorvatsko, Daruvar, Bjelovar

Krajanské zpěvanky

Tereza Vlček Klímová – Chorvatsko

Téměř každá česká beseda v Chorvatsku má svůj vlastní pěvecký sbor a jejich celkový počet čítá 30. Během celého roku sbory účinkují na různých krajanských událostech či hostují na akcích chorvatských. Některé sbory se dokonce vydávají i do zahraničí.

Krajanské zpěvanky jsou již 22 let tradiční přehlídkou sborů a pěveckých skupin. Dá se říci, že jsou takovým svátkem české písně. Kvůli velkému počtu uskupení jsou rozděleny do tří částí. Letos se o svůj pěvecký um podělili a svými tóny potěšili publikum zpěváci a zpěvačky v Bjelovaru, Lipovlanech a Virovitici.

A právě bjelovarských zpěvánek se účastnil pěvecký sbor České besedy Daruvar, jehož jsem součástí. Pod vedením sbormistra Jaroslava Klubíčka jsme uvedli písně Mikulecká dědina, Rostó a autorskou píseň krajanské spisovatelky Libuše Stráníkové s názvem Je. Vystoupily taktéž pěvecké sbory z Bjelovaru, Velkých Zdenců, Dolních Střežan, Holubňáku a Virovitice. Celý večer se nesl v duchu krásných melodií, ať už písní starých či novějších, známých i těch neznámých. Na závěr tradičně zazněla Ta naše písnička česká v podání všech účinkujících. Písně a zpěv jsou zkrátka tím, co všechny spojuje. Dokud se bude v českých besedách zpívat, čeština jistě nezanikne.

Den chleba

Daruvar

Žáci České základní školy Jana Amose Komenského v Daruvaru oslavili 16. října Den chleba a Den díkůvzdání za plody země. Tento sváteční den není jen o oslavě samotného chleba – v chorvatských školách má tento svátek své pevné místo a slaví se každoročně, aby připomněl úctu k této základní potravíně, která symbolizuje práci, péči a kulturní tradice předávané z generace na generaci.

Žáci z prvního i druhého stupně připravili krásný program plný zpěvu, tance a recitací. Připomněli nám, jak důležité je uchovávat tradice a vážit si práce, která se za každým bochníkem chleba skrývá. Pro všechny přítomné byl připraven domácí chléb se solí – symbolické pohoštění, které odkazuje na starobylý zvyk vítání hostů. Ke všem přítomným se připojil také pan farář Ivan Popić, který se společně s dětmi pomodlil a požehnal všem dobrotám, které do školy přinesly. Závěr patřil ochutnávce všemožných druhů domácího pečiva od koláčů a muffinů přes slané bochníčky, až po různé druhy chleba, který i když je často považován za samozřejmost, je ve skutečnosti jedním z největších pokladů, které od svých předků máme.

Sokolský běh aneb Oslava pohybem

Končenicice

28. října byl v Chorvatsku krásný podzimní den. Slunce hrálo do tváří, a tak se přímo nabízelo oslavit narozeniny naší republiky pohybem na čerstvém vzduchu. V Končenicích se totiž poprvé konal Sokolský běh. 102 žáků z České základní školy Josefa Růžičky v Kočenicích a České základní školy Jana Amose Komenského v Daruvaru společně aktivně oslavilo 106. výročí vzniku Československa. Na sportovní trati se ve dvou kategoriích, mladší a starší žáci, potkali žáci všech ročníků, kteří s odhodláním zvládli celou trasu v délce 400 m a 700 m.

Odpolední část krosu přilákala i dospělé účastníky – do závodu na trati dlouhé 3 km se zapojilo 20 běžců, mezi nimiž byli učitelé, fotbalisté z místního klubu a další zájemci z řad veřejnosti.

Všichni závodníci byli za svůj výkon odměněni medailí ve tvaru České republiky a sportovním vakem, vítězové jednotlivých kategorií si navíc odnesli další hezké ceny a diplom. Účastníci běhu si společně užili sportovní atmosféru, radost z pohybu, fandění a vzájemnou podporu a také si připomněli jeden z nejvýznamnějších dnů novodobé české historie. Akce byla natolik úspěšná, že jsme společně shodli na tom, že byla začátkem nové tradice, v níž budeme rozhodně pokračovat i v dalších letech.

Velké poděkování patří řediteli ČZŠ Končenicice Jaromíru Vrabcovi a jeho týmu za spoluorganizaci akce a poskytnutí zázemí, Svazu Čechů v Republice Chorvatsko za finanční podporu a také mým kolegům ze Srbska, manželům Havlovým, za sdílení výborného nápadu na krásnou sportovní akci. Děkuji také účastníkům závodu za jejich nadšení a vytvoření té správné atmosféry.

Study in Czechia očima studentů

Daruvar

V rámci snahy podpořit zájem zahraničních studentů o studium v České republice bylo studentům českého oddělení Gymnázia v Daruvaru představeno Study in Czechia – projekt, který poskytuje komplexní informace o možnostech vysokoškolského vzdělání v Česku. Na setkání jsem studenty informovala nejen o kvalitě a přístupnosti českého vzdělávacího systému, ale také jim byl poskytnut prostor pro kreativní zapojení do tvorby vlastní reklamní kampaně na téma studium v České republice.

Lekce začala prezentací o tom, co všechno může nabídnout studium v Česku. Studenti se dozvěděli, že české univerzity mají mnohaletou tradici a vysokou úroveň výuky. Navíc jim byla představena široká nabídka oborů a další výhody spojené se studiem v naší zemi. Sami také zhodnotili, jaké jsou podle nich výhody a nevýhody studia v zahraničí a zda by sami chtěli v nějaké zahraniční zemi studovat. Druhá část lekce se zaměřila na téma reklamy. Studenti si nejprve společně povídali o tom, jaké reklamy je obvykle zaujmou. Mluvili o tom, co na reklamách oceňují – třeba hezké vizuální zpracování, přehledné informace nebo vtipný styl, ale také naopak diskutovali o tom, co nemohou ve spojitosti s reklamami vystát.

Nakonec přišla nejzábavnější část – tvorba vlastní reklamy. Ve skupinkách dostali za úkol navrhnout reklamu na studium v Česku tak, aby zaujala další mladé lidi. Někteří se soustředili na jednoduché a výstižné slogany, jiní se zaměřili především na vizuální stránku, další vytvořili krátká videa. Každá skupina nakonec představila svůj nápad a vysvětlila, proč by podle nich právě jejich reklama zaujala mladé lidi z jiných zemí.

Tato lekce přinesla studentům nejen nové informace o možnostech studiu v Česku a o Study in Czechia a její nabídce, ale také jim umožnila vyzkoušet si roli tvůrců reklam. Uvědomili si, jaký má reklama vliv a jakými prostředky lze zaujmout potenciální zájemce o studium. Celý projekt je motivoval k tomu, aby se na studium v zahraničí dívali z nové perspektivy, a možná je inspiroval i k tomu, aby se sami zajímali o možnosti, které jim Česko nabízí. Reklamní podklady studentů byly následně zaslány Study in Czechia a dost možná poslouží skutečným tvůrcům reklamních kampaní v jejich práci.

20 let České besedy obce Lipovlany

Ilona Kirchnerová

Dvacet let v životě člověka vlastně není zas až takový mezník. V našich zemích se slaví spíše osmnáctiny, někde je plnoletost oslavována až úderem jednadvacátého roku života. Ale v životě jedné besedy je dvacet let existence dost podstatné a hezky kulaté číslo.

V letošním roce tohoto významného životního jubilea dosáhla **Česká beseda Lipovlany**. No, ono je to vlastně ještě trochu jinak. V minulém roce se v Lipovlanech totiž také slavilo, a to rovnou stoleté výročí, ale tehdy se to týkalo spolku, který vlastně již dlouhou dobu neexistuje, totiž Československé besedy Lipovlany.

Oslavy se připravovaly svědomitě a byly velkolepé. Do sálu přišlo tolik návštěvníků, že se dokonce musely přidávat stoly a židle, což svědčí o tom, jak se Česká beseda zapsala za léta svojí činnosti do podvědomí občanů Lipovlan, které jsou prostředím multikulturním a česká, ukrajinská, slovenská a další menšiny mezi sebou velmi dobře spolupracují. O všem, co Beseda za dobu své existence vykonala, jsme si poslechli v obsáhlém shrnutí, následovala srdečná slova gratulantů z řad nejvyšších – starosty obce Lipovlany, představitelů Svazu Čechů v Republice Chorvatsko a spřátelených besed a dalších spolků. Česká beseda udělila čestná členství a mnoho poděkování a uznání.

Kulturní program byl bohatý. Vystoupily děti navštěvující kurz českého jazyka v modelu C v místní základní škole pod vedením učitelky **Sandry Novákové**, besední spolky – folklorní taneční soubor **Krok sun krok**, ženský pěvecký soubor **Lepeze** a **Hudební sdružení Zlaté roky**. Gratulovat přijel také taneční folklorní soubor **České besedy Prekopakra** a jako třešnička na dortu folklorní soubor **Furiant** z Malé Bělé u Bakova v Jizerských Horách, s nímž Beseda Lipovlany navázala přátelský kontakt již před několika lety.

I já jsem přispěla svojí troškou do mlýna tím, že jsem na žádost paní předsedkyně **Věry Ožoga** celou akci moderovala v českém jazyce. V chorvatštině program vedla moje skvělá kolegyně **Željka Uhitil**.

Bylo mi velkou ctí. Takže na zdraví a mnoho dalších aktivních let!

Chorvatsko, Daruvar

Živelná kvizová liga, Daruvar

Ilona Kirchnerová

O pořádání vědomostních kvízů pro českou krajanskou menšinu v Daruvaru jsem psala již několikrát, proto pouze ve stručnosti připomenu, že historicky první kvíz proběhl na téma Velikonoc na jaře roku 2022 a nápad na jeho pořádání mi vnikla tehdejší vedoucí Českého oddělení Městské knihovny Daruvar **Francika Stehna**, která si přála udělat něco jiného, než obyčejnou přednášku o zvycích a tradicích. První kvíz se stal událostí a nadšení soutěžící vyžadovali pokračování. Nemalou měrou k tomu jistě přispělo i to, že každý kvíz je doprovázen tematickým občerstvením a zajímavými cenami.

Je to neuvěřitelné, ale k letošnímu školnímu roku máme s mým partnerem **Martinem Vojtěchem**, který je mojí nejen technickou oporou, na kontě již deset kvízů, vždy s hojnou návštěvností a následně ve spolupráci s další milou knihovnicí **Emilií Sedláčkovou**.

Desátý kvíz otevřel v letošním školním roce další kvizovou ligu, kterou jsme nazvali ne náhodou **Živelná kvizová liga**. Jak je možná z názvu zřejmé, letos se chceme v každém díle věnovat jednomu z živlů naší planety, tedy zemi, ohni, vodě a vzduchu. Letošním zpestřením je vyhlášení soutěže **O nejkreativnějšího elementála**. Soutěžící mohou (ale nemusí) zvýšit body svého týmu tím, že přijdou v tematickém kostýmu, případně s nějakým tematickým vybavením (viz foto). Mezi sebou pak hlasují o to, který soutěžící pojal úkol nejzajímavěji nebo nejtipněji, a ten pak přinese cenné body svému týmu. Pro celkového vítěze ligy je pak připraven tematický dar v podobě piva s názvem **Pátý element** z místního daruvarského pivovaru **Staročesko**.

A čím jiným začít nežli právě naší matkou Zemí. Otázky z tematických okruhů věnujících se zemi ve všech podobách měli soutěžící týmy možnost zodpovědět 7. 10. samozřejmě opět mezi knihami, v prostředí tak inspirujícím k zamyšlení a ke vzdělávání se. Vznik země, pradávná mytologie, fyzika, chemie, zeměpis, literatura ale také třeba využití kompostu, to jsou jen některé z oborů nebo témat, na které jsme narazili. Soutěžní týmy se bavily, občerstvovaly a nechyběl ani pravý český Krteček. Ostatně shodli jsme se na tom, že je to možná on, kdo stojí za vznikem mnoha vesmírů a možná i naší planety (viz foto).

V lednu nás čeká pokračování **Živelné kvizové ligy** tentokrát na téma **Oheň** a já pevně věřím, že zážitky budou vskutku plamenné a rozhodně o nich budu informovat.

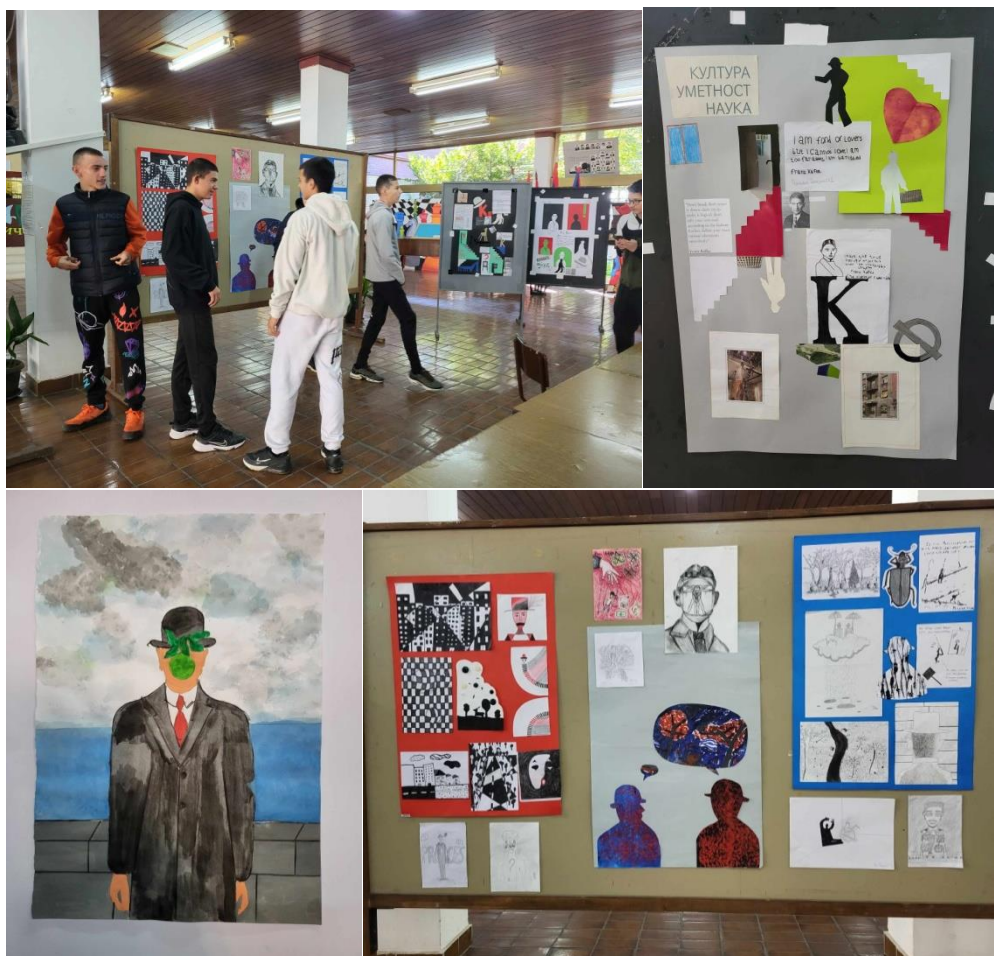
Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gáj

Říjen 2024

Alena Havlová

Výstava uměleckých děl žáků na téma život a dílo Franze Kafky v Bele Crkvi (říjen 2024)

V souvislosti s nedávnou výstavou Franze Kafky v Muzeu v Bele Crkvi připravila výtvarnice Tereza Stamenković Klepaček výstavu uměleckých prací žáků základních a středních škol. Ústředním tématem byl právě Kafka, jeho myšlenky, dílo a život. Z žákovských děl byla instalována expozice na Střední technické škole Savy Munčan v Bele Crkvi. Výstava ve foyer školy byla přístupná i široké veřejnosti.

Dětský týden (první týden v říjnu 2024)

První týden v říjnu patří v Srbsku dětem! Toho jsme využili a s dětmi na Základní škole Dositeje Obradoviće v Bele Crkvi zrealizovali několik výtvarných dílen s tématem masky starého Egypta. K jejich tvorbě nám posloužil sponzorský dar od sklárny Precioza – české korálky. Děti z vyšších ročníků dokončovaly projekt město a jeho perspektiva. Velké poděkování patří Tereze Stamenković Klepaček za umělecké vedení i navození krásné atmosféry! Děkujeme dětem za nadšení a skvělou spolupráci!

Novosadské radosti (5. – 6. 10. 2024)

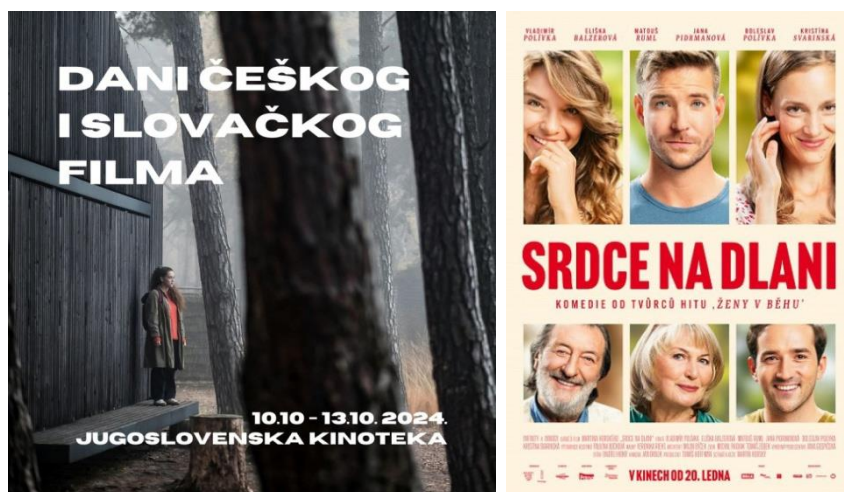
České novosadské slavnosti se i tento rok konaly první týden v říjnu. Tentokrát v kulturním centru Elšeg v Novém Sadu. Jedná se již o tradiční akci České besedy Nový Sad, která připravila bohatý dvoudenní program. Například výstavu a fotografický workshop, přednášky, vystoupení sborů, zpěváků i folklorních družstev. Nechyběl ani staročeský jarmark, společné jídlo i kulatý stůl zástupců spolků. Byl přítomen nový velvyslanec Jan Bondy, Češi z chorvatského Mezurače či učitelé češtiny z několika koutů Srbska.

Dny českého a slovenského filmu 2024 (10. – 13. 10. 2024)

Letošní Dny českého a slovenského filmu v Jugoslávské kinotéce byly zahájeny ve čtvrtek 10. října. Festival letos spolu s ředitelem kinotéky Jugoslavem Pantelićem zahájili ministr zahraničních věcí České republiky Jan Lipavský a státní tajemník Ministerstva zahraničních a evropských záležitostí Slovenské republiky Marek Eštok.

Tradiční přehlídka českých a slovenských filmů byla zahájena českým filmem Přišla v noci, režisérů Tomáše Pavlíčka a Jana Vejnarů. Do neděle 13. října 2024 pak milovníci české a slovenské kinematografie měli příležitost podívat se na dalších sedm filmů novější tvorby. Kromě filmů si mohli prohlédnout i výstavy k 20. výročí vstupu České a Slovenské republiky do Evropské unie.

Šachový turnaj (19. 10. 2024)

Krajané v Českém Sele se rozhodli po únorovém úspěšném šachovém turnaji uspořádat další. Opět pozvali širokou veřejnost – krajanů i Srby, profesionály i amatéry, děti i dospělé. Přijeli hosté z Rumunska či z Velvyslanectví v Bělehradě. Po těchto dvou zkušenostech je jisté, že šachové turnaje v Českém Sele mají svoji tradici, ve které budou místní jednou až dvakrát do roka s radostí pokračovat.

Svatohavelské posvícení v Kruščici (19. 10. 2024)

Pro krajany v Kruščici je svatohavelské posvícení významným svátkem, na který zvou hosty z okolních besed, z ambasády či České republiky. Již tradičně se do programu zapojují členové Hnutí Brontosaurus, kteří pro krajany každý rok připravují soutěžní kvíz i s cenami a také zajišťují muzikanty z Česka. Program posvícení začínal mší svatou v kostele svatého Václava v Kruščici a následovala zábava v Českém domě – prezentace o aktivitách besedy v posledním roce od Stanislava Havla, kvíz Brontosaurů a muzika s hosty z Česka i Rumunska. Tentokrát nás navštívil pan učitel Lukáš Daňo i se stážistkou Lindou Havránkovou. Oba se aktivně zapojili do hudebního programu.

Setkání na Velvyslanectví České republiky v Bělehradě (23. 10. 2024)

Na konci října proběhla na Velvyslanectví České republiky v Bělehradě recepce u příležitosti oslav vzniku Československa před 106 lety. Jedná se o krajany velmi oblíbené setkání, kterého se letos poprvé účastnil jako nový velvyslanec Jan Bondy.

Přátelskou družbu v překrásných prostorách ambasády doplňoval raut. Nechybělo ani české pivo a becherovka ☺

Sokolský běh republiky v Českém Selo (27. 10. 2024)

Česká škola Banát spolu s Českou besedou České Selo připravila již druhý ročník Sokolského běhu republiky v Českém Selo. Akce se konala poslední neděli v říjnu a jejím cílem je oslavit pohybem vznik Československa 28. října 1918. Do Českého Sela přijeli účastníci z Kruščice, Bele Crkve či Jasenova. Nechyběli ani zástupci bělehradské ambasády.

Sokolský běh se konal na mnoha místech už po šesté a letos se k němu připojilo 82 míst v České republice a 17 zahraničních. Celkově běželo před 10 tisíc účastníků. V Českém Selo se zapojilo 90 běžců z řad dětí i dospělých.

